

Sekce E

Regionální aspekty výzkumu a inovací / Regionální inovační systém

Úvodní slovo přednesl moderátor sekce Ing. Petr Adámek

Hlavním předmětem sekce E byla diskuse nad regionální dimenzí podpory vědy, výzkumu a inovací pro konkurenceschopnost. Pracovní skupina zahrnovala kromě poradců specializujících se na regionální ekonomický rozvoj také politiky z lokální a regionální úrovně a představitele intermediární sféry, která v regionech pečuje o propojení systému tvorby a aplikace znalostí (inovační centra a centra pro transfer technologií).

Základní otázky, které si skupina vytýčila lze rozdělit do tří bloků:

- Jak by měly být rozděleny role mezi národní a regionální úroveň politiky výzkumu a vývoje, politiky podpory inovací, resp. jakou roli má hrát národní inovační politika a jakou regionální inovační strategie (strategie konkurenceschopnosti) jednotlivých krajů? Jak provázat národní a regionální inovační politiku?
- Je možné v ČR hovořit o regionálním či regionálně specifickém výzkumu a inovačním procesu, který vyžaduje specifickou podporu prostřednictvím regionální dimenze inovační politiky? Lze vůbec rozvíjet veřejné kapacity VaV mimo stávající dominantní centra (Praha, Brno, Ostrava) tak, aby se nejednalo pouze o druhořadé instituce z hlediska své kvality („Potřebuje Karlovarský kraj vlastní univerzitu/technickou VŠ?“) a neefektivní využití veřejných prostředků?
- Jak dále v rozvoji regionální konkurenceschopnosti v ČR? Další nezbytné kroky.

Výchozí podmínky

Navzdory silnému hospodářskému růstu ČR jako celku přetrvávají mezi kraji **velké rozdíly v ekonomické výkonnosti a nezaměstnanosti**. V souvislosti s probíhajícím přechodem ČR na znalostní ekonomiku lze očekávat **další prohloubení těchto rozdílů**, a to nejen v hospodářském, ale také v sociálním vývoji jednotlivých regionů. Příspěvek jednotlivých regionů k hospodářskému růstu ČR je tedy sub-optimální a brzy se můžeme dostat do situace, kdy

absence péče o konkurenceschopnost na regionální úrovni může významně brzdit rozvoj celé ČR.

Hledáme tedy takový model podpory inovačních aktivit firem v regionech, který **umožní místním aktérům** z akademické, veřejné a hlavně privátní sféry **spolupracovat** při využívání specifických podmínek a potenciálu daného regionu **pro vznik jedinečné a globálně uplatnitelné konkurenční výhody**.

Takovým modelem mohou být tzv. regionální inovační systémy, které prostřednictvím regionálně založených intermediárních institucí přivádějí k sobě subjekty a aktivity, ve kterých vznikají znalosti a subjekty, které jich jsou schopny komerčně využít. Takto vzniklé sítě jsou jedinečné právě v daném regionu. Centra excelence mají smysl jen tam kde je potenciál excelence a není prokázáno, že nová vysoká škola automaticky vede k růstu inovační výkonnosti území. Na druhou stranu existují v zahraniční příklady, kdy vznik vzdělávací instituce (například vysoké školy) byl realizován vládou cíleně jako nástroj zvýšení konkurenceschopnosti dané oblasti či řešení krize.

Prostředí pro inovačně založenou konkurenceschopnost není dáno jen opatřeními na národní úrovni (vytváření makroprostředí a podmínek fungování na místní úrovni), ale také jejich aplikací v regionech, kde se vytváří podmínky v bezprostředním okolí firem, které jsou hlavními nositeli ekonomického rozvoje.).

Bariéry:

- Chybí dlouhodobá **strategie hospodářského růstu ČR** a na ní navázaná ucelená strategie **využití zdrojů EU na podporu konkurenceschopnosti ČR**.
- **Chybné investice „do staveb“** nemají adekvátní ekvivalent v investicích „do lidí“ (právě ti jsou, ale významnějším zdrojem znalostně založené konkurenční výhody).
- Probíhající **reforma školství** jde sice správným směrem, ale je velmi **nedostatečně podpořena** odpovídajícími **nástroji pro systémové zavádění do praxe**.
- **Zkušenosti z období 2004 – 2006** nebyly adekvátně promítnuty do období 2007 – 2013; analýzy a doporučená řešení existují, chybí schopnost/vůle k jejich realizaci

Návrhy na další postup

- 1) Na národní úrovni **definovat a realizovat základní strategii hospodářského rozvoje ČR**, která bude **aplikovatelná na regionální úrovni**. Vytvořme takovou strategii, spojme ji s VIVAT a podpořme její realizaci v první fázi i ze strukturálních fondů.
- 2) Motivovat města a kraje k péči o vlastní konkurenceschopnost tak, aby nedocházelo k míjení snah na národní a regionální úrovni. **Změňme daňové určení pro veřejný sektor na regionální a místní úrovni - ne na principu „na hlavu“, ale na principu „podíl na příspěvku k ekonomické výkonnosti země“.**
- 3) Vytvořit více-zdrojový fond VIVAT, jehož cílem bude **podpora realizace cílů VIVAT na regionální úrovni** - akci viditelnou v regionech ve hmatatelných výstupech.
- 4) **Nastavit priority podpor** tak, aby důraz byl kladen na financování špičkových lidí a týmů, stavby a technologie financovat jen tam, kde je průkazná kvalita a udržitelnost.
- 5) Vytvořit **národní znalostní síť**, která se bude zabývat rozvojem konkurenceschopnosti na regionální úrovni. Problematika regionální inovační politiky je natolik komplexní, že se nedá vyřešit na jedné akci inovačního fóra - pořádání Regionálních inovačních fór.
- 6) **Stimulovat inovační poptávku firem**. To bude úkolem intermediárních institucí, které téměř výhradně zřizuje veřejný sektor na regionální a/nebo lokální úrovni